

Широкомасштабна збройна агресія РФ проти України. Гібридні методи війни

анотований бібліографічний список
2024. – Вип. 11 (11 – 20 квітня). – 30 с.
(<http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>)

Зміст

Статті зі ЗМІ.....	1
Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань.....	25

Статті зі ЗМІ

1. **Андрусяк А. "Заразила" республіканців: брехня Путіна призвела до блокування допомоги Україні, — ЗМІ [Електронний ресурс] / Анастасія Андрусяк // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 12 квіт. — Електрон. дані. Як повідомило видання «Bloomberg», деякі члени Республіканської партії в Конгресі США почали відкрито говорити про вплив пропаганди РФ на американських політиків та їхні рішення щодо допомоги Україні. Зазначено, що російські боти вже багато років ведуть активну інформаційну війну проти США та інших західних країн, а той факт, що пакет допомоги Києву застряг у Конгресі на пів року, свідчить про ефективність тактики Президента РФ В. Путіна. Водночас деякі республіканці, зокрема голова комітету Палати представників у закордонних справах Майкл Маккол, визнають, що російська пропаганда проникла в США і "заразила" значну частину партії, тож можна навіть почути, як у Палаті представників США звучать деякі російські наративи. Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/639979-zarazila-respublikanciv-brehnya-putina-prizvela-do-blokuvannya-dopomogi-ukrajini-zmi>**

2. **Белєсков М. Вручити перемогу Путіну: до чого може призвести страх Заходу перед ескалацією [Електронний ресурс] / Микола Белєсков // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 19 квіт. — Електрон. дані. На думку автора статті – військового експерта Миколи Белєскова, протягом останніх двох років західні партнери України прагнули знайти тонкий баланс між**

допомогою в самообороні країни та запобіганням усьому, що могло б призвести до ширшої європейської війни. Цей страх, що переважав, перед ескалацією сформував реакцію Заходу на російське вторгнення та був майстерно використаний В. Путіним для обмеження військової підтримки України. Зауважено, що спроби Заходу керувати конфліктом в Україні призвели до того, що В. Путін зміг перехопити ініціативу. Протягом усього вторгнення РФ постійно підживлювала Захід побоюваннями щодо ескалації конфлікту за допомогою войовничих заяв, сигналів за таємними каналами та розумних операцій впливу, а найефективнішою тактикою залякування Кремля є ядерний шантаж. Вказано, що, дозволивши залякати себе загрозою російської ескалації, західні лідери надали В. Путіну ефективно право вето на різні категорії військової допомоги Україні, а відсутність рішучості Заходу неминуче додає сміливості російському диктатору. Наголошено: якщо Україні не будуть надані інструменти для перемоги над РФ на полі бою, В. Путін здобуде історичну перемогу, яка змінить клімат міжнародної безпеки.

Текст: <https://focus.ua/uk/opinions/640936-vruchiti-peremogu-putinu-do-chogo-mozhe-prizvesti-strah-zahodu-pered-eskalaciyeyu>

3. **Бойко П. "Ердоган не хоче закінчення війни в Україні, бо має шалену вигоду від РФ", — політолог Несвітайлов (відео) [Електронний ресурс] / Пилип Бойко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 15 квіт. — Електрон. дані.** На думку політолога Максима Несвітайлова, попри миротворчу пропозицію з планом припинення війни між РФ та Україною, для Президента Туреччини Реджепа Ердогана насправді не вигідне її закінчення і все залежить від ініціатив США щодо замороженого пакета допомоги Україні. За словами експерта, Туреччина отримує величезну вигоду, допомагаючи обходити санкції РФ, і чим довше РФ буде під санкціями, тим більше Туреччина буде заробляти, маючи величезні знижки на сировину. Крім того, війна вигідна Р. Ердогану і через підсилення власного військово-промислового комплексу (ВПК) за рахунок вже України: сумісна робота над зброєю, наприклад, дронами, теж дає країні вигоду, як і продаж безпілотників Україні. Зазначено: якщо

пакет допомоги від США і далі буде заблокованим, то до ініціатив Туреччини приєднуються інші країни, у яких можуть бути і свої пропозиції чи плани мирних угод. Текст: <https://focus.ua/uk/eksklyuzivny/640367-erdogan-ne-hoche-zakinchennya-viyni-v-ukrajini-bo-maye-shalenu-vigodu-vid-rf-politolog-nesvitaylov-video>

4. **Бойко П. РФ є полігоном для випробування українських ракет: чи будуть по Росії запускати аналоги "Кинджалу" (відео)** [Електронний ресурс] / Пилип Бойко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 15 квіт. — Електрон. дані. *За словами військового та громадського діяча, генерал-майора запасу Служби безпеки України (СБУ), експерта з національної безпеки Віктора Ягуна, всі договори із європейськими партнерами про співпрацю в оборонній галузі закладають підмурок майбутніх українських перемог, адже така співпраця дає можливість виробляти західну зброю на території України. Це унікальна можливість випробовувати безпосередньо на полі бою нові засоби враження по російських окупантах. Він зазначив, що подібна зброя навіть буде краще продаватись на світових ринках, адже реально перевірена в бойових умовах. Вказано, що в Україні є напрацювання по ракетному комплексу "Сапсан", що є аналогом російських "Кинджалів". Зараз інженери мають зробити все можливе, щоб створити реактивні системи залпового вогню (РСЗВ) дальністю понад 500 км. За словами експерта, РФ є законним полігоном для випробування будь-якої української зброї, а окупанти самі змусили українців активізувати розробки ракет.* Текст: <https://focus.ua/uk/eksklyuzivny/640307-rf-ye-poligonom-dlya-viprobuvannya-ukrajinskih-raket-chi-budut-po-rosiji-zapuskati-analogi-kindzhalu-video>

5. **Був помічником гауляйтера та допомагав окупантам викрадати людей. СБУ затримала жителя Козачої Лопані** [Електронний ресурс] // Дзеркало тижня. – 2024. – 11 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що Служба безпеки України разом із Національною поліцією затримали 46-річного жителя Козачої Лопані, який допомагав російському гауляйтеру під час окупації населеного пункту. Зокрема, під час боїв за Харків затриманий*

допомагав окупантам викрадати українців та грабувати приватне майно. Слідство встановило, що окупанти вдиралися до будинків людей та вивозили їх до російських катівень. При цьому росіяни погрожували розстрілом. Під час таких «нальотів» окупанти разом із вже затриманим «навідником» грабували оселі українців. Потім все нагробоване відправляли в Росію. Текст: <https://zn.ua/ukr/war/buv-pomichnikom-hauljajtera-ta-dopomahav-okupantam-vikradati-ljudej-sbu-zatrimala-zhitelja-kozachoji-lopani.html>

6. **Бурдейна О. Заборона на підриви НПЗ: який засіб шантажу США відшукала Росія, — експерт (відео)** [Електронний ресурс] / Олена Бурдейна // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 12 квіт. — Електрон. дані. *Про можливі причини тиску американського уряду на українців повідомив полковник запасу Збройних сил України (ЗСУ) Петро Черник. На його думку, США намагаються припинити удари України по нафтопереробних заводах (НПЗ) РФ, оскільки побоюються зростання цін на нафтопродукти. Щоб вплинути на ціни, Кремлю достатньо перекрити шлях транспортування нафти з Казахстану. Водночас Сили оборони відшукали точку ударів, яка дошкуляє Москві. П. Черник зазначив, що насправді може висловити лише припущення щодо того, який важіль відшукала РФ для тиску на США: Кремль погрожує перекрити Каспійський нафтопровід, яким нафта з Казахстану доходить до Новоросійська у Чорному морі. Якщо це станеться, то у світі дійсно почнуть зростати ціни на пальне. Водночас Президент США Джо Байден не хотів би такої ситуації, бо це загрожує його можливостям на президентських виборах.* Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/639974-zaborona-na-pidrivi-npz-yakiy-zasib-shantazhu-ssha-vidshukala-rosiya-ekspert-video>

7. **В Україні з'являться Овідіополь, Отаманівка і Порт-Анненталь – нові назви міст, сіл і селищ** [Електронний ресурс] // Дзеркало тижня. – 2024. – 11 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про перейменування трьох міст, 149 селищ і сіл та назв районів в Україні. Відповідну пропозицію схвалив Комітет Верховної Ради України (ВР України) з питань організації*

державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування. Зазначено, що Комітет розглянув пропозиції місцевої влади, військових адміністрацій та рекомендації Українського інституту національної пам'яті, Національної комісії зі стандартів державної мови. Відповідне перейменування відбувається у межах реалізації закону щодо перейменування окремих населених пунктів і районів, назви яких містять символіку російської імперської політики або не відповідають стандартам державної мови. У переліку є населені пункти Дніпропетровської, Донецької, Запорізької, Київської, Кіровоградської, Луганської, Львівської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Сумської, Харківської, Херсонської, Хмельницької, Черкаської, Чернігівської областей. Після рішення Комітету на розгляд ВР України буде внесено проєкт Постанови парламенту «Про перейменування окремих населених пунктів та районів». Текст: <https://zn.ua/ukr/UKRAINE/v-ukrajini-zjavljatsja-ovidiopol-otamanivka-i-port-annental-novi-nazvi-mist-sil-i-selishch.html>

8. **В Укрінформі завтра презентують унікальний фотолітопис про жахіття війни з РФ** [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2024. – 16 квіт. – Електрон. дані. Подано інформацію, що в Українському національному інформагентстві «Укрінформ» 17 квітня відбудеться презентація унікального фотолітопису «Нескорена Україна у війні цивілізацій», світлини якого зафіксували всі ті жахіття, що принесла в Україну нинішня десятирічна війна з російським агресором. У книзі обсягом 700 сторінок, яка вийшла у юридичному видавництві «Право України», представлені роботи 50 фотокореспондентів. У ній опубліковано світлини, які описують події в Україні, починаючи від Революції Гідності 2013 року й завершуючи сьогоднішнім. Видання якісно та логічно структуроване. Так, картина Революції Гідності 2013 року переносить нас до початку тимчасової окупації Луганської та Донецької областей; фотосвідчення про «зелених чоловічків» у Криму змінюються агресивною навалю російських військ 24 лютого 2022 року; безчинства «освободітелів» у Чернігові, Бородянці, Бучі,

Ірпені й багатьох інших українських містах і селах змінюються обличчями Воїнів Світла. «Головними героями фотолітопису «Нескорена Україна у війні цивілізацій» є Воїни Світла – славні сини і доньки України, які мужньо, віддано і часто-густо жертовно служать своїй Вітчизні задля Свободи і державної Незалежності», – розповів видавець Олександр Святоцький. Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3850641-v-ukrinformi-zavtra-prezentuut-unikalnij-fotolitopis-pro-zahitta-vijni-z-rf.html>

9. Гончар М. Нафтова дружба США та РФ. Як нафтові гіганти США провокують ракетні удари по Україні [Електронний ресурс] / Михайло Гончар // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 13 квіт. — Електрон. дані. *На думку автора статті – експерта з міжнародних енергетичних і безпекових відносин, вимоги США до України припинити удари по російських нафтопереробних заводах (НПЗ) можуть здивувати, але тільки не тих, хто знає підґрунтя: він пояснив це тиском на панівні кола американських нафтових гігантів, які мають у РФ свої інтереси. Зазначено, що РФ сповна користується різними конфігураціями, зокрема і для того, щоб вирішити питання припинення українських атак на російські НПЗ — це лише діалог між РФ і США в складний час геополітичної напруженості, де збереження доходів американських компаній і виплата дивідендів акціонерам є предметом турботи американської адміністрації, особливо перед виборами. Ось так червоні лінії Вашингтона для Києва перетворюються у зелене світло для Кремля. Показово, що удари приходяться не тільки по об'єктах електроенергетики, але й системах підземних сховищ газу. Текст: <https://focus.ua/uk/opinions/639939-naftova-druzhba-ssha-ta-rf-yak-naftovi-giganti-ssha-provokuyut-raketni-udari-po-ukrayini>*

10. Гурко М. Бельгія розслідує дії мережі, яка платила євродепутатам за просування програми Кремля [Електронний ресурс] / Мирослав Гурко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 12 квіт. — Електрон. дані. *Як заявив бельгійський Прем'єр-міністр Александр Де Кроо, проти проросійської пропагандистської мережі, яку звинувачують у тому, що вона платила*

євродепутатам за просування кремлівської програми, почав розслідування федеральний прокурор Бельгії. Зазначено, що рішення стосовно бельгійського розслідування ухвалене на тлі ескалації скандалу навколо «Russiagate» в Європейському Союзі (ЄС), який стосується корупції в європейських елітах. За словами А. Де Кроо, РФ прагне "допомогти обрати більше проросійських кандидатів до Європейського парламенту (ЄП) та зміцнити певний проросійський наратив у цьому інституті". Як повідомили в бельгійському уряді, вони ознайомились з секретним звітом щодо роботи російських спецслужб, після чого прокуратура відкрила кримінальне провадження за фактом злочину — втручання у вибори до ЄП. Текст: <https://focus.ua/uk/world/639952-belgiya-rozsliduye-diji-merezhi-yaka-platila-yevrodeputatam-za-prosuvannya-programi-kremlya>

11. **Зарембо Т. ЦПД назвав акаунти у соцмережі X, через які поширюється пропаганда РФ: перелік** [Електронний ресурс] / Тетяна Зарембо // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 15 квіт. — Електрон. дані. Зазначено, що Центр протидії дезінформації Ради національної безпеки та оборони (ЦПД РНБО) і департамент кіберзахисту Служби безпеки України (СБУ) склали список ворожих акаунтів у соціальній мережі X (колишній Twitter). Список містить 66 каналів, через які російська пропаганда поширює ворожу дезінформацію, проводить свої інформаційно-психологічні операції (ІПСО) і таким чином намагається формувати громадську думку в українському суспільстві. Вказано, що такі списки необхідні для того, аби допомогти користувачам соцмереж уникати каналів, через які поширюється ворожа дезінформація та маніпуляції, та розрізняти достовірну інформацію від фейків. Крім того, ЦПД закликав до широкого загалу повідомляти їм на пошту про сторінки у соцмережах, через які розповсюджуються російські дезінформаційні кампанії, але яких поки що немає у списку ЦПД. Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/640331-cpd-nazvav-akaunti-u-socmerezhi-h-cherez-yaki-poshiruyetsya-propaganda-rf-perelik>

12. **Катишев К. ЗСУ відбили російські атаки на шести напрямках** [Електронний ресурс] / Костянтин Катишев // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 20 квіт. — Електрон. дані. *Наведено інформацію Генерального штабу Збройних сил України (ЗСУ) щодо ситуації на всіх напрямках фронту станом на вечір 787-ої доби героїчного протистояння Української нації російському воєнному вторгненню. Зазначено, що протягом доби на фронті відбулось 91 бойове зіткнення; найбільше атак ЗСУ відбили на трьох східних напрямках; авіація Сил оборони та ракетні війська завдали ударів по дев'ятьох районах зосередження особового складу противника. Російські загарбники завдали 14 ракетних і 48 авіаційних ударів, здійснили 61 обстріл із реактивних систем залпового вогню (РСЗВ) по позиціях наших військ і населених пунктах.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4680824-zsu-vidbyly-rosiiski-ataky-na-shesty-napriamkakh>

13. **Клименко О. Переграти Путіна у рішучості: Зеленський звернувся до лідерів країн ЄС через ракетний терор РФ** [Електронний ресурс] / Олена Клименко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 18 квіт. — Електрон. дані. *Як заявив Президент України Володимир Зеленський під час спеціального засідання Європейської ради (ЄР), для зупинки агресії Кремля Україна негайно потребує допомоги, а країни-члени Європейського Союзу (ЄС) повинні проявити більше рішучості. За словами Президента, росіяни вже знищили фактично всю теплову електрогенерацію України, атакують дамби та обладнання гідроелектростанцій, газову інфраструктуру. "Ми бачимо також, що Росія не відмовляється від радіаційного шантажу і, зокрема, продовжує по-дикунськи гратися з безпекою Запорізької атомної станції. Ми не виключаємо, що під загрозою від російського терору також інфраструктура інших наших атомних станцій та мереж розподілу", — наголосив він.* Текст: <https://focus.ua/uk/politics/641102-peregrati-putina-urishuchosti-zelenskiy-zvernuvsya-do-lideriv-krajin-yes-cherez-raketniy-terror-rf>

14. **Коваленко О. 4 способи змінити війну: що потрібно Україні для перелому на фронті** [Електронний ресурс] / Олександр Коваленко //

Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 18 квіт. — Електрон. дані. *На думку автора статті – військового оглядача, на перебіг війни сприятливим для України чином можуть вплинути чотири чинники, до того ж не кожен окремо, а всі разом. Зазначено, що усі вони в певному сенсі мають певну залежність: одні залежать від постачання зброї від міжнародних партнерів України, інші — від ступеня підготовки й ослаблення можливостей противника, а також — від ступеня накопичення власного ресурсу. Наголошено, що в будь-якому випадку Україна зараз перебуває в стані, коли перевага над противником і створення умов для перелому ситуації в низці випадків залежить першочергово від неї самої, водночас не будучи невирішуваним завданням.*

Текст: <https://focus.ua/uk/opinions/641071-4-sposobi-zminiti-viynu-shcho-potribno-ukrajini-dlya-perelomu-na-fronti>

15. Крайня В. Світовий рейтинг кіберзлочинності очолила Росія. Україна посіла друге місце [Електронний ресурс] / Віра Крайня // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2024. – 11 квіт. – Електрон. дані. *Зазначено, що перший в історії світовий рейтинг кіберзлочинності, складений у межах дослідження Оксфордського університету та Університету Нового Південного Уельсу, очолила Росія. Науковці зазначають, що джерела загрози кіберзлочинності нерівномірно розподілені по всьому світу. Так, найпершою у рейтингу кіберзлочинності стала Росія (58,39 бала), за нею із великим відривом йдуть Україна (36,44 бала), Китай (27,86 бала), США (25,01 бала), Нігерія (21,28 бала) та Румунія (14,83 бала). Велика Британія посідає восьме місце у списку (9,01 бала). В Оксфордському університеті зауважили, що російські кіберзлочинці вважаються найбільш професійними та технічно кваліфікованими у світі. Їхні злочини мають найбільший вплив. Світовий рейтинг кіберзлочинності (World Cybercrime Index) був розроблений авторами із Оксфордського університету та Університету Нового Південного Уельсу і є результатом трьох років інтенсивних досліджень. Дані, які лежать в основі рейтингу, зібрані шляхом опитування провідних експертів із кіберзлочинності з усього світу. Учасників просили розглянути п'ять основних категорій*

кіберзлочинності та назвати країни, які вони вважають найбільш значимими джерелами кожного із видів злочинності. Після цього учасники опитування оцінили кожну країну відповідно до впливу, професіоналізму та технічних навичок кібeрзлочинців. Текст:

<https://ms.detector.media/kiberbezpeka/post/34647/2024-04-11-svitovyy-reyting-kiberzlochynnosti-ocholylyla-rosiya-ukraina-posila-druge-mistse/>

16. **Липчанський М. Генштаб розповів, де намагається прорватися ворог** [Електронний ресурс] / Максим Липчанський // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 17 квіт. — Електрон. дані. Наведено інформацію Генерального штабу Збройних сил України (ЗСУ) щодо ситуації на всіх напрямках фронту станом на вечір 784-ої доби героїчного протистояння Української нації російському воєнному вторгненню. Зазначено, що протягом доби зафіксовано 71 бойове зіткнення. Сили оборони України продовжують стримувати ворога в районах населених пунктів Водяне, Победа, Новомихайлівка Донецької області; ворог також не відмовляється від наміру витіснити підрозділи ЗСУ з плацдармів на лівобережжі Дніпра. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4680032-henshtab-rozpoviv-de-namahaietsia-prorvatysia-voroh>

17. **Липчанський М. У ЗСУ назвали напрямки, де відбито штурми ворога** [Електронний ресурс] / Максим Липчанський // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 11 квіт. — Електрон. дані. Наведено інформацію Генерального штабу Збройних сил України (ЗСУ) щодо ситуації на всіх напрямках фронту станом на вечір 778-ої доби героїчного протистояння Української нації російському воєнному вторгненню. Зазначено, що на фронті зафіксовано 53 бойових зіткнення; найбільше (15) атак ворога було відбито на Бахмутському напрямку. Протягом доби авіація Сил оборони завдала ударів по 12 районах зосередження особового складу, озброєння та військової техніки, одному зенітно-ракетному комплексу (РЗК) противника. Підрозділами ракетних військ завдано ураження по двох районах зосередження особового складу противника. Текст:

<https://ua.korrespondent.net/ukraine/4678498-u-zsu-nazvaly-napriamky-de-vidbyto-shturmy-voroha>

18. **Литвинова Л. Мобілізація: ляльки й ляльководи** [Електронний ресурс] / Леся Литвинова // Дзеркало тижня. – 2024. – 11 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що така техніка пропаганди, як використання ляльок або відеороликів, не нова і була вже використана під час Другої світової війни. Звернено увагу на те, що зараз засоби масової комунікації, зокрема Інтернет, дозволяють легко розповсюджувати пропагандистський контент та маніпулювати емоціями громадськості. Висвітлено як інструменти пропаганди, так і реакцію громадськості на такий контент, наголошуючи на потенційних негативних наслідках маніпуляції емоціями та внутрішньою політикою. Приділено увагу спробам російської армії використати цифрові медіа для поширення пропагандистського контенту.* Текст: <https://zn.ua/ukr/war/mobilizatsija-ljalki-j-ljalkovodi.html>

19. **Літвин І. Генштаб озвучив успіхи ЗСУ на фронті** [Електронний ресурс] / Інна Літвин // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 18 квіт. — Електрон. дані. *Наведено інформацію Генерального штабу Збройних сил України (ЗСУ) щодо ситуації на всіх напрямках фронту станом на вечір 785-ої доби героїчного протистояння Української нації російському воєнному вторгненню. Зазначено, що на фронті протягом доби зафіксовано 71 бойове зіткнення. На Бахмутському напрямку ЗСУ відбито 17 атак, на Авдіївському – 11; авіація Сил оборони завдала ударів по дев'ятих районах зосередження особового складу росіян. Загалом ворог завдав шістьох ракетних і 63 авіаційних ударів, здійснив 41 обстріл із реактивних систем залпового вогню (РСЗВ) по позиціях наших військ та населених пунктах: є поранені серед цивільного населення.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4680350-henshtab-ozvuchyv-uspikhy-zsu-na-fronti>

20. **Літвин І. ЗСУ відбили атаки РФ на кількох напрямках** [Електронний ресурс] / Інна Літвин // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 15 квіт. — Електрон. дані. *Наведено інформацію Генерального штабу*

Збройних сил України (ЗСУ) щодо ситуації на всіх напрямках фронту станом на вечір 782-ої доби героїчного протистояння Української нації російському воєнному вторгненню. Зазначено, що на фронті протягом доби зафіксовано 87 бойових зіткнень. Ворог завдав 15 ракетних і 18 авіаційних ударів, здійснив 29 обстрілів із реактивних систем залпового вогню (РСЗВ) по позиціях наших військ і населених пунктах: є загиблі та поранені серед цивільного населення.

Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4679377-zsu-vidbyly-ataky-rf-na-kilkokh-napriamkakh>

21. **Літвин І. ЗСУ відбили атаки РФ на кількох напрямках** [Електронний ресурс] / Інна Літвин // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 19 квіт. — Електрон. дані. *Наведено інформацію Генерального штабу Збройних сил України (ЗСУ) щодо ситуації на всіх напрямках фронту станом на вечір 786-ої доби героїчного протистояння Української нації російському воєнному вторгненню. Зазначено, що на фронті протягом доби зафіксовано 79 бойових зіткнень. Загалом ворог завдав 25 ракетних і 52 авіаційних ударів, здійснив 42 обстріли з реактивних систем залпового вогню (РСЗВ) по позиціях наших військ і населених пунктах: є поранені серед цивільного населення.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4680690-zsu-vidbyly-ataky-rf-na-kilkokh-napriamkakh>

22. **Літвин І. У Генштабі озвучили ситуацію на фронті** [Електронний ресурс] / Інна Літвин // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 16 квіт. — Електрон. дані. *Наведено інформацію Генерального штабу Збройних сил України (ЗСУ) щодо ситуації на всіх напрямках фронту станом на вечір 783-ої доби героїчного протистояння Української нації російському воєнному вторгненню. Зазначено, що на фронті зафіксовано 50 бойових зіткнень. На Бахмутському напрямку відбито 12 атак росіян, на Лиманському – шість. Протягом доби авіація Сил оборони завдала ударів по п'ятьох районах зосередження особового складу та пункту управління противника. Підрозділами ракетних військ завдано ураження по району зосередження особового складу противника.* Текст:

<https://ua.korrespondent.net/ukraine/4679693-u-henshtabi-ozvuchyly-sytuatsiui-na-fronti>

23. **Микитюк В. росія обов'язково програє Україні, — китайський експерт** [Електронний ресурс] / Вікторія Микитюк // *Fakty.ua* : [вебсайт]. – 2024. – 16 квіт. — Електрон. дані. *На думку провідного китайського експерта з РФ Фен Юйцзюня, на перебіг війни впливатимуть чотири основні чинники, які в поєднанні роблять остаточну поразку РФ неминучою. За його словами, війна є поворотним моментом для РФ і прирекла режим В. Путіна на широку міжнародну ізоляцію. На додачу до ризиків, з якими стикається країна-агресор, війна переконує все більше колишніх радянських республік, що імперські амбіції РФ загрожують їхній незалежності, суверенітету і територіальній цілісності. На думку експерта, оскільки РФ все ще атакує українські військові позиції, критично важливі об'єкти інфраструктури та міста і, можливо, готова до подальшої ескалації, шанси на перемир'я у корейському стилі виглядають примарними, а за відсутності фундаментальних змін у політичній системі та ідеології РФ, війна може стати замороженою. Це лише дозволить РФ продовжувати розв'язувати нові війни після перепочинку, наражаючи світ на ще більшу небезпеку.* Текст: <https://fakty.ua/436220-rossiya-obyazatelno-proigraet-ukraine---kitajskij-ekspert>

24. **На правобережжі Херсонщини 86 пам'яток культурної спадщини пошкоджені внаслідок війни** [Електронний ресурс] // *Укрінформ* : [укр. інформ. сайт]. – 2024. – 18 квіт. – Електрон. дані. *За повідомленням начальника Херсонської міської військової адміністрації (ХМВА) Романа Мрочка, на правобережжі Херсонщини 86 пам'яток культурної спадщини мають статус пошкоджених внаслідок війни. «Сьогодні в Україні - День пам'яток історії та культури. Для Херсона та всієї області ця дата - знакова і болісна. Тисячі експонатів, картин, книг, історичних будівель - усього, що представляє нашу культуру та нашу історію, вкрали або знищили російські окупаційні війська», - зазначив Р. Мрочко. Він зауважив, що з одного лише Херсонського обласного художнього музею імені Олексія Шовкуненка росіяни*

вивезли до Криму близько 10 тис. робіт. Р. Мрочко наголосив, що щодня ворог б'є з лівого берега і продовжує нищити не тільки інфраструктуру, житло херсонців, а й історичне обличчя міста. «Такі реалії Херсона і Херсонщини. Але незважаючи ні на що, ми маємо пам'ять і ідентичність, яку не зруйнуєш і не вкрадеш. І цього росіянам не збагнути ніколи», - сказав Р. Мрочко. Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3853841-na-pravoberezzi-hersonsini-86-pamatok-kulturnoi-spadsini-poskodzeni-vnaslidok-vijni.html>

25. **На східний фронт везуть чергові дві тисячі дронів** [Електронний ресурс] // Високий замок. – 2024. – 11 квіт. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що 2000 FPV дронів, а також будівельна техніка, пересувні ремонтні майстерні та інші спорядження, куплене Фондом П. Порошенка, вирушають у бойові бригади на східний фронт. Зазначено, що від початку року це вже четверта велика партія дронів-камікадзе, які зараз, в умовах дефіциту артилерійських снарядів, рятують українських солдат. «Це і Мольфари і Пегаси. Вони йдуть з платою ініціації, частина з них йде з вибухівкою, і вже завтра вони будуть мати бойове застосування. І додатково б тракторів, бульдозерів, екскаваторів — це наш внесок у побудову фортифікаційних споруд. Бо воювати треба і екскаваторами. Не можуть солдати, які готують лінію оборони, робити це саперними лопатками», — наголосив народний депутат України. Як відомо, днями п'ятий Президент України П. Порошенко передав шість екскаваторів для військових будівельників на Сумщині - вони будують захисні споруди вздовж кордону з державою-агресором. Текст: <https://wz.lviv.ua/news/510630-poroshenko-veze-drony-na-front>*

26. **Носальська І. Псевдонейтральність: чи посиляться секретна підтримка Росії від КНР** [Електронний ресурс] / Ірина Носальська // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 12 квіт. — Електрон. дані. *Зважаючи на те, що у травні ц.р. очільник Кремля В. Путін збирається з візитом до Китаю, розглянуто, якою може бути мета та наповнення цієї поїздки й як останнім часом трансформується ставлення Китаю до російської агресії*

проти України та чому США вважатимуть Китай відповідальним за можливі успіхи Росії в Україні. За словами журналіста Віталія Портникова, через те, що лінія фронту не змінюється практично з 2023 р., Україна та Росія змушені постійно шукати нову тактику та технічні засоби, котрі дозволили би змінити цей «баланс»; китайці цілком здатні допомогти у цьому росіянам і вочевидь уже активно, але таємно це роблять. Утім сам Китай закликає «певні країни» не перекладати на нього провину за «кризу» в Україні.

Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4678446-psevdoneutralnist-chy-posylytsia-sekretna-pidtrymka-rosii-vid-knr>

27. Поліковська Ю. Україна вперше візьме участь у найбільших навчаннях НАТО з кібероборони [Електронний ресурс] / Юлія Поліковська // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2024. – 18 квіт. – Електрон. дані. *Зазначено, що представники України візьмуть участь у найбільших реалістичних навчаннях НАТО з кібероборони «Locked Shields 2024», які відбуватимуться під егідою Центру передового досвіду НАТО з питань кібероборони в Естонії. У навчаннях загалом візьмуть участь близько 4000 експертів із понад 40 країн, яким поставлять завдання захистити інфраструктуру вигаданої нації та її країни в умовах, наближених до реальних. Це свідчить про важливість цих навчань у посиленні міжнародної співпраці в галузі кібербезпеки. Вказано, що Україна і Чехія об'єднують зусилля у спільній команді на цих навчаннях, щоб покращити свої можливості реагування на кіберінциденти. Зауважено, що обмін досвідом та співпраця є ключовими елементами на шляху до ефективного протистояння сучасним кіберзагрозам.* Текст: <https://ms.detector.media/internet/post/34699/2024-04-18-ukraina-vpershe-vizme-uchast-u-naybilshykh-navchannyakh-nato-z-kiberoborony/>

28. Представники ВРЦіРО делегації Європейських Церков : В Україні є свобода віросповідання під час воєнного стану [Електронний ресурс] // RISU.ua : [вебсайт]. – 2024. – 11 квіт. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що у Києві в приміщенні Дому Біблії Українського Біблійного Товариства (УБТ) 10 квітня відбулася зустріч Всеукраїнської Ради Церков і*

релігійних організацій (ВРЦіРО) з делегацією Конференції Європейських Церков (КЄЦ), яка відвідує Україну цими днями. Під час зустрічі українські релігійні діячі висловили подяку КЄЦ за молитви, допомогу біженцям й підтримку України на міжнародному рівні та проінформували представників КЄЦ про потреби українців в контексті відбиття російської агресії. Представники ВРЦіРО зазначили, що в Україні є свобода віросповідання під час воєнного стану і різні Церкви, користуючись цією свободою, здійснюють свою духовну та гуманітарну діяльність в українському суспільстві. Делегації КЄЦ була представлена доповідь Інституту релігійної свободи «Вплив російського вторгнення на релігійні громади в Україні», яка містить результати моніторингу і опитувань про становище українських релігійних спільнот на територіях, окупованих РФ, а також інтерв'ю релігійних діячів різних конфесій про російські злочини в Україні. Текст: https://risu.ua/predstavniki-vrciro-delegaciyi-yevropejskih-cerkov--v-ukrayini-ye-svoboda-virospovidannya-pid-chas-voennogo-stanu_n147515

29. **Предстоятель ПЦУ розповів Генсеку Всесвітньої Ради Церков про релігійну ситуацію в Україні** [Електронний ресурс] // RISU.ua : [вебсайт]. – 2024. – 11 квіт. – Електрон. дані. Подано інформацію, що 10 квітня на запрошення Генерального секретаря Всесвітньої Ради Церков (ВРЦ) пастора доктора Джеррі Пілля Митрополит Київський і всієї України Епіфаній відвідав цю міжнародну екуменічну інституцію. На зустрічі в Екуменічному центрі у Женеві (Швейцарія), де знаходяться керівні органи ВРЦ, обговорювалися питання російської агресії в Україні та реакція міжнародної спільноти на цю ситуацію. Митрополит Епіфаній засудив спроби виправдати війну як «священну», наголосивши на необхідності реакції релігійних лідерів та міжнародної спільноти. Представник ВРЦ підтримав Україну та обіцяв відповідну реакцію на скандальні заяви, зроблені у Москві. Також обговорювалися порушення прав людини на окупованих територіях України та релігійна ситуація в країні. У другій частині візиту, яка відбулася у Екуменічному Інституті в Боссе, у розмові з його деканом доктором

професором Бенджаміном Сімоном та іншими відповідальними особами ВРЦ йшлося про наступні практичні кроки щодо процедури набуття ПЦУ членства у ВРЦ. Заявка про це була подана два роки тому та прийнята до розгляду. Текст: https://risu.ua/predstoyatel-pcu-rozpoviv-genseku-vsesvitnoyi-radi-cerkov-pro-religijnu-situaciyu-v-ukrayini_n147522

30. **Пустіва В. Кремль збільшив фінансування внутрішньої пропаганди в РФ – ГУР** [Електронний ресурс] / Валентина Пустіва // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 11 квіт. — Електрон. дані. Наведено інформацію Головного управління розвідки Міністерства оборони України (ГУР МО України) про те, що Кремль збільшив фінансування внутрішньої пропаганди в РФ: у 2023 р. на створення пропаганди так званими «некомерційними» організаціями було виділено 58 млрд рублів (\$500 млн доларів). Зазначено, що йдеться про формально не пов'язані з державою-агресоркою структури, які на замовлення Кремля виробляють так званий «патріотичний контент» для поширення в інтернеті: блоги, новини, фільми, серіали, відеоігри тощо. Виділені Москвою мільярдні бюджети ці організації зобов'язувались витратити на внутрішню пропаганду з метою: формування лояльної до режиму Путіна громадської думки; виправдання агресії РФ проти України; впливу на свідомість військовослужбовців рф шляхом глорифікації їхньої участі у війні. Текст: <https://ua.korrespondent.net/world/russia/4678456-kreml-zbilshyv-finansuvannia-vnutrishnoi-propahandy-v-rf-hur>

31. **Пустіва В. На Бахмутському напрямку відбито 28 атак** [Електронний ресурс] / Валентина Пустіва // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 13 квіт. — Електрон. дані. Наведено інформацію Генерального штабу Збройних сил України (ЗСУ) щодо ситуації на всіх напрямках фронту станом на вечір 780-ої доби героїчного протистояння Української нації російському воєнному вторгненню. Зазначено, що протягом доби зафіксовано 60 бойових зіткнень. Загалом, ворог завдав одного ракетного та 65 авіаційних ударів, здійснив 71 обстріл із реактивних систем залпового вогню (РСЗВ) по позиціях

наших військ і населених пунктах: є загиблі та поранені серед цивільного населення.

Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4678954-na-bahmutskomu-napriamku-vidbyto-28-atak>

32. **Пустіва В. На Бахмутському напрямку відбито 10 атак військ РФ** [Електронний ресурс] / Валентина Пустіва // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 15 квіт. — Електрон. дані. *Наведено інформацію Генерального штабу Збройних сил України (ЗСУ) щодо ситуації на всіх напрямках фронту станом на ранок 782-ої доби героїчного протистояння Української нації російському воєнному вторгненню. Зазначено, що протягом минулої, 781-ої, доби відбулося 54 бойових зіткнення. Загалом ворог завдав вісьмох ракетних і 85 авіаційних ударів, здійснив 98 обстрілів із реактивних систем залпового вогню (РСЗВ) по позиціях наших військ і населених пунктах є загиблі та поранені серед цивільного населення.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4679116-na-bahmutskomu-napriamku-vidbyto-10-atak-viisk-rf>

33. **Пустіва В. На двох напрямках триває затишшя – Генштаб** [Електронний ресурс] / Валентина Пустіва // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 12 квіт. — Електрон. дані. *Наведено інформацію Генерального штабу Збройних сил України (ЗСУ) щодо ситуації на всіх напрямках фронту станом на вечір 779-ої доби героїчного протистояння Української нації російському воєнному вторгненню. Зазначено, що протягом доби зафіксовано 81 бойове зіткнення. Загалом, ворог завдав двох ракетних та 72 авіаційних ударів, здійснив 116 обстрілів із реактивних систем залпового вогню (РСЗВ) по позиціях наших військ і населених пунктах: є загиблі та поранені серед цивільного населення.*

Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4678808-na-dvokh-napriamkakh-tryvaie-zatyshshia-henshtab>

34. **Рада в цілому схвалила закон про мобілізацію: основні положення** [Електронний ресурс] // Дзеркало тижня. – 2024. – 11 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про ухвалений Верховною Радою України (ВР України) Закон № 10449 щодо посилення мобілізації. Закон передбачає*

обов'язковість повторного медичного огляду для військовозобов'язаних, які визнані частково придатними, а також обмеження права на керування транспортними засобами для тих, хто ухиляється від виконання військових обов'язків. Висвітлено процес ухвалення Закону, включаючи кількість і розподіл голосів у ВР України на підтримку законопроекту. Зазначено про важливі положення Закону щодо обов'язкового оновлення персональних даних військовозобов'язаними, які перебувають як в Україні, так і за її межами. Приділено увагу реакції на Закон у мережі РФ та його використанню в інформаційній війні. Текст: <https://zn.ua/ukr/war/rf-povnistju-znishchila-tripilskutes-tsentrenerho.html>

35. Російські диверсанти намагалися прорвати кордон у Сумській області [Електронний ресурс] // Дзеркало тижня. – 2024. – 15 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що, за інформацією Державної прикордонної служби України в Telegram, російські диверсійні групи вкотре намагалися прорвати український кордон у Сумській області. Українські прикордонники відбили напад диверсійно-розвідувальної групи. Українські захисники викрили диверсантів та відкрили по них вогонь на ураження. Текст: <https://zn.ua/ukr/war/rosijski-diversanti-namahalisja-prorvati-kordon-u-sumskij-oblasti.html>*

36. Росія змінила тактику ударів по енергосистемі України і на те були дві причини – CNN [Електронний ресурс] // Дзеркало тижня. – 2024. – 15 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що за останні дві зими Україна завдяки західним системам протиповітряної оборони (ППО) та енергозберігаючим заходам витримала низку російських авіаударів, які намагалися вивести з ладу енергетичну інфраструктуру. Однак після тривалого затишшя Росія відновила свої атаки по енергомережі України з такою інтенсивністю, якої не було за цих два роки. Як пише "CNN", у перші два роки війни російські атаки були більш розпорошеними та націленими по великих частинах енергетичної системи України. Тепер удари стають більш точними та концентрованими – на одну ціль скеровують десятки ракет і*

безпілотників. Текст: <https://zn.ua/ukr/energetics/rosija-zminila-taktiku-udariv-po-enerhosistemi-ukrajini-i-na-te-buli-dvi-prichini-cnn.html>

37. **Росія із РСЗВ обстріляла місто в Донецькій області: четверо загиблих** [Електронний ресурс] // Дзеркало тижня. – 2024. – 15 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що міста та села Донецької області регулярно страждають від масованих російських ударів. Увечері 14 квітня росіяни атакували з реактивної системи залпового вогню м. Сіверськ Бахмутського району, про що повідомив голова Донецької обласної військової адміністрації Вадим Філашкін у Telegram. Унаслідок обстрілу військ РФ четверо чоловіків віком від 36 до 86 років загинули.* Текст: <https://zn.ua/ukr/war/rosija-iz-rszv-obstriljala-misto-v-donetskij-oblasti-chetvero-zahiblikh-.html>

38. **РФ повністю знищила Трипільську ТЕС – Центренерго** [Електронний ресурс] // Дзеркало тижня. – 2024. – 11 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що росіяни під час масованої атаки по Україні 11 квітня повністю знищили Трипільську ТЕС, яка була найбільшим постачальником електроенергії у Київську, Черкаську та Житомирську області. Внаслідок влучань у турбінному цеху ТЕС спалахнула масштабна пожежа. Зранку, одразу після масованого обстрілу, міський голова України Олександр Туренко закликав людей зарядити свої пристрої, зробити запаси води та щільно закрити вікна через шкідливі продукти горіння у повітрі. Тоді він запевнив, що обидва пункти незламності в Україні працюють цілодобово і там є все необхідне. Зазначено, що у серпні 2023 р. в «Центренерго» запевнили, що на Трипільській ТЕС на 100 % виконані роботи із захисту від падіння уламків ракет, непрямих атак БПЛА та інших ушкоджень. Такий захист мали забезпечити зведенням штучних захисних споруд навколо неї.* Текст: <https://zn.ua/ukr/war/rf-povnistju-znishchila-tripilsku-tes-tsentrenerho.html>

39. **Скуратівська Я. На рівні ДНК: братні народи чи ворожі країни?** [Електронний ресурс] / Ярина Скуратівська // Дзеркало тижня. – 2024. – 14 квіт. — Електрон. дані. *Розглянуто концепцію «національного геному» та*

вплив генетичних факторів на ідентифікацію людей. Проаналізовано результати генетичного дослідження української популяції та її спорідненості з іншими народами. Приділено увагу різноманіттю популяційних змін, що виникають через історію міграцій, та наголошено на унікальності української генетичної популяції. Показано, що поняття «національного геному» є контрверсійним, а генетичні відмінності між народами дуже мізерні. Вказано на те, що поняття "братніх" народів, як росіян і українців, для генетиків є чимось уявним і не має наукового підґрунтя. Зазначено, що генетичні дослідження показують наявність унікальної генетичної популяції в Україні, яка відрізняється від сусідніх. Пояснено, що ідея братніх народів з точки зору генетики може бути необґрунтованою.

Текст: <https://zn.ua/ukr/UKRAINE/na-rivni-dnk-bratni-narodi-chi-vorozhi-krajini.html>

40. **Такий вигляд має "руській мір": у ЗСУ показали, що залишилося від деокупованого Роботиного** [Електронний ресурс] // Дзеркало тижня. – 2024. – 15 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що в Збройних силах України показали, який вигляд зараз має селище Роботине у Запорізькій області, яке деокупували захисники під час літньої кампанії. Пресслужба Сил оборони Півдня опублікувала на своєму Tg-каналі відео звіт, наголосивши, що село навіть неможливо назвати населеним пунктом, бо населення там немає. Люди виїхали з Роботиного, адже там не залишилося жодної вцілілої хати, розповідають військові.* Текст: <https://zn.ua/ukr/war/takij-vihljad-maje-ruskij-mir-u-zsu-pokazali-shcho-zalishilosja-vid-deokupovanoho-robotinoho-.html>

41. **У Москві багато хто думає, що Казахстан "кинув" Росію — оглядач** [Електронний ресурс] // Дзеркало тижня. – 2024. – 12 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про невдоволення Кремля стосовно Казахстану на основі різних політичних та економічних чинників. Зосереджено увагу на реакції російських політиків на зростаючу незалежність та активність казахстанської влади, а також на динаміці взаємин між країнами у*

контексті геополітичних змін та внутрішньої політики. Проаналізовано фактори, такі як казахізація, симпатія казахстанців до України, відмова від російських платіжних систем та розвиток міжнародних зв'язків Казахстану, які спричиняють негативне ставлення РФ до свого сусіда. Текст: <https://zn.ua/ukr/WORLD/u-moskvi-bahato-khto-dumaje-shcho-kazakhstan-kinuv-rosiju-ohljadach-.html>

42. **Удари по генерації електроенергії необхідні Росії для майбутнього наступу – WSJ** [Електронний ресурс] // Дзеркало тижня. – 2024. – 11 квіт. — Електрон. дані. Проаналізовано стратегію Росії в ударах по українській енергетичній системі та протиповітряній обороні (ППО). За даними "WSJ", Росія використовує нову тактику, спрямовану на виснаження України та створення передумов для майбутнього наступу. Спеціалісти наголошують на збільшенні точності та концентрації ударів, а також на скороченні підтримки від західних країн. Ці дії змушують Україну захищати лише обмежені території, що ставить під загрозу її ППО. Наведено висловлення пресекретаря Ради національної безпеки США, яка розглядає дії Росії як спробу зламати дух українського народу. Текст: <https://zn.ua/ukr/energetics/udari-po-heneratsiji-elektroenerhiji-neobkhidni-rosiji-dlja-majbutnoho-nastupu-wsj.html>

43. **Фесенко В. Ердоган чи Абрамович? Хто насправді — автор "турецького" мирного плану для України** [Електронний ресурс] / Володимир Фесенко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 14 квіт. — Електрон. дані. На думку автора статті – політолога, поширений у засобах масової інформації (ЗМІ) турецький мирний план, насправді, навряд чи турецький: він явно бачить тут руку Романа Абрамовича, який одного разу вже пробував помирити РФ та Україну. Розглянуто зміст цього "мирного плану" та зазначено, що не варто розглядати його занадто серйозно, а ось тему заморожування війни, особливо з огляду на нинішню і потенційну ситуацію в українській енергетиці, за деякий час напевно розглядатимуть. Проблема, однак, у тому, як і чим натиснути на росіян, щоб вони зупинили системне

знищення української енергетики та погодилися на "заморожування", яке зараз життєво (у прямому сенсі) необхідне нам, а не Кремлю. Текст: <https://focus.ua/uk/opinions/639924-erdogan-chi-abramovich-hto-naspravdi-avtor-tureckogo-mirnogo-planu-dlya-ukrajini>

44. **Хім'як О. Китай підтримує мирну конференцію щодо України, але за участі Росії, — Сі Цзіньпін** [Електронний ресурс] / Ольга Хім'як // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 16 квіт. — Електрон. дані. *Як заявив лідер Китайської Народної Республіки (КНР) Сі Цзіньпін під час зустрічі з канцлером Німеччини Олафом Шольцом, Китай підтримує проведення мирної конференції, яку визнають і Україна, і РФ; на такому заході має відбутися справедливе обговорення всіх пропозицій. Зазначено, що Сі Цзіньпін озвучив чотири принципи, які Китай бачить для "запобігання виходу з-під контролю кризи" в Україні та відновлення миру. Зі свого боку О. Шольц заявив, що має намір обговорити з Сі Цзіньпіном питання справедливого мирного врегулювання війни в Україні.* Текст: <https://focus.ua/uk/politics/640509-kitay-pidtrimuye-mirnu-konferenciyu-shchodo-ukrajini-ale-za-uchasti-rosiji-si-czinpin>

45. **Хім'як О. Ставка на кількість: Росія нарощує виробництво зброї, скільки ще зможе воювати, — WP** [Електронний ресурс] / Ольга Хім'як // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 18 квіт. — Електрон. дані. *На думку аналітиків, з якими поспілкувалися журналісти «The Washington Post», РФ наростила виробництво зброї, поповнивши запаси стандартного озброєння і боєприпасів, і, ймовірно, зможе підтримувати наступ на Україну принаймні ще два роки. Зазначено, що Кремль намагається розширити власні потужності і розробити сучасне озброєння, яке могло б підвищити ефективність дій російської армії на полі бою, а також використовує свою перевагу кількості особового складу, здатність озброювати своїх солдатів старою, але надійною зброєю, і готовність нести великі втрати. За словами аналітиків, щоб обійти санкції, РФ створила нові ланцюги постачання для отримання західних компонентів для високотехнологічного військового*

обладнання через Туреччину, Китай і Казахстан, в той час, як Захід намагається забезпечити їх дотримання. Згідно з доповіддю українського Центру оборонних стратегій, РФ також змогла отримати поставки нітроцелюлози – речовини, необхідної для виробництва вибухових речовин, таких як артилерійські снаряди, в тому числі з Німеччини, Тайваню і Китаю.

Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/641377-stavka-na-kilkist-rosiya-naroshchuye-virobnictvo-zbroji-skilki-shche-zmozhe-voyuvati-wp>

46. **Шевченко Ю. Затримка допомоги від США грає на руку Росії і дозволяє їй перемогти, — ISW [Електронний ресурс] / Юлія Шевченко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 16 квіт. — Електрон. дані. У звіті за 16 квітня американського Інституту вивчення війни (ISW) йдеться про те, що ЗС РФ вириваються з позиційної війни та починають відновлювати маневр на полі бою через затримки з наданням Україні військової допомоги США, а Україна не може утримувати нинішні позиції без швидкого відновлення допомоги США. Зазначено, що політики США повинні усвідомити реальність того, що подальше відстрочення або припинення американської військової допомоги призведе до драматичних здобутків РФ пізніше у 2024 – 2025 рр. і, зрештою, до перемоги РФ. Наголошено, що значні затримки в наданні військової допомоги з боку США вже призвели до нестачі ракет в Україні і перешкоджають здатності адаптуватися до російських атак. Все це змушує Україну ухвалювати складні рішення щодо розподілу систем протиповітряної оборони (ППО) між тилловими та фронтовими підрозділами, внаслідок чого фронтові війська стають більш уразливими перед повітряними нападами. Зауважено, що надати Україні системи ППО в масштабах, необхідних для значного підвищення можливостей української ППО, можуть лише США.**

Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/640756-zatrimka-dopomogi-vid-ssha-graye-na-ruku-rosiji-i-dozvolyaeye-jiy-peremogti-isw>

Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

47. Бура Д. М. Місто-герой Харків. 28 історій незламності / Дар'я Миколаївна Бура. – Харків : Орбіта, 2023. – 348, [1] с., [8] арк. іл. **Шифр зберігання в Бібліотеці: A830289** У книзі журналістки, радіоведучої, воєнної кореспондентки Дар'ї Бури зібрано історії 28 людей, які стояли за Харків та область, людей, що наближали перемогу. Вказано, що бої за Харків та його околиці тривали від 24 лютого до 11 вересня 2022 р. Після артобстрілів росіяни, прорвавши кордон на пункті пропуску «Гоптівка», пішли у наступ на Харків. Вони були переконані, що місто, куди жителі російського Белгорода їздили на вихідні за одягом, продуктами та розвагами, зустріне їх братерськими обіймами. Але окупанти недооцінили готовність армійців до оборони. І ще більше недооцінили цивільне населення, яке не терпіло примусу до братерства за допомогою важкої зброї. Відстояти Харків і врятувати його від окупації та «руського міра» вдалося завдяки тому, що всі об'єдналися.

48. Бушуєв Д. Історія нескорених. Україна на захисті європейської цивілізації / Дмитро Бушуєв. – Київ : КЛІО, 2023. – 246 с. **Шифр зберігання в Бібліотеці: A830301** Наголошено, що російсько-українська війна стала найбільшою війною в Європі після завершення другої світової, вона була обумовлена самою природою Росії і тим, яке місце Україна посідає в російському імперському міфі. Невідворотною її зробила відмова колективного Заходу помічати зростання російського імперського ресентименту й попередження про перегляд сфер впливу, які робив В. Путін. У книжці розкрито ключові події українсько-російських взаємин протягом XIII – початку XXI ст., даючи відповіді на питання, коли відбулося цивілізаційне розходження між майбутніми українцями та росіянами, чому Росія стала антиєвропейською державою і як сформувався російський експансіонізм, що неодмінно входив у конфронтацію з ідеєю вільної та суверенної України.

49. **Григоренко К. О. Ізюм. Зруйнований, але не скорений** / Костянтин Олександрович Григоренко. – Харків : Фоліо, 2023. – 221, 8 с. : іл. **Шифр зберігання в Бібліотеці: A830290** У книжці журналіст, секретар НСЖУ, видавець газети «Обрії Ізюмщини» Костянтин Григоренко створив хроніку окупації Ізюму 2022 р. Росіяни не могли захопити Ізюм протягом трьох тижнів, що дало нашим військовим час підготувати фортифікаційні оборонні споруди на схід і на південний схід від міста. Після звільнення Ізюму у вересні 2022 р. тут знайшли масові поховання і чисельні катівні, які облаштували окупанти. Близько 80 % житла в місті було зруйновано. Видання містить розповіді очевидців, інтерв'ю з керівниками місцевих органів, газетні статті, дописи з соцмереж, оголошення – документальні свідчення щоденної боротьби за життя в окупованому місті.

50. **Деркач С. На фронті спека. Можливий «Град»!** : [на основі реал. подій, які відбувалися під час оборони м. Миколаїв в лютому - квітні 2022 р.] / Сергій Деркач. – Київ : Зелений пес : Гамазин, 2023. – 157, [1] с. – (Військова проза). **Шифр зберігання в Бібліотеці: B371816** Книга написана на основі реальний подій, які відбувалися під час оборони Миколаєва в лютому – квітні 2022 р. Реактивна батарея капітана горлиці з позивним «Жулік», ризикуючи власним життям, виконувала бойові завдання, аби врятувати Миколаїв від окупації та руйнування.

51. **Зима В. Війна і ми** / Василь Зима. – Львів : Піраміда, 2023. – 303 с. **Шифр зберігання в Бібліотеці: A830286** Книга журналіста та письменника Василя Зими – це оповідь у формі щоденника, що описує перший рік повномасштабного російського вторгнення в Україну. В. Зима розповів, як готувалися до вторгнення, яке сталося 24 лютого 2022 р., і завдяки чому встояв Київ. В наданні матеріалів щодо оборони Києва суттєво допоміг військовий експерт Сергій Згурець. Автор описав евакуацію, народний спротив, складні оборонні операції, ключові битви, які врятували Україну.

52. **Іваницька Я. Війна очима киянки. Рік перший. Лютий** : [есе] / Яна Іваницька. – Київ : Саміт-Книга, 2023. – 421, [1] с. : іл. **Шифр зберігання**

в Бібліотеці: А830288 Ця книга – про життя воєнного Києва, про те, як змінювалося внутрішнє «я» киян під тиском обставин, як гартувався Дух. Про людей, події, думки, переживання, ідеї, культурне життя столиці під час війни і навіть гумор. Про життя всупереч поставлених путіним завдань його знищити! Також на цих сторінках опубліковано есе Я. Іваницької, написані під час війни і про війну, які ілюструються серією документальних фотографій автора, Валентини Волкової та Ігоря Захаренка, на яких зафіксовано найстрашніші злочини армії РФ.

53. **Комаровський М. Насильницька передача дітей з України до Росії: геноцид** : подання до офісу прокурора Міжнар. кримінал. суду у / [авт. М. Комаровський ; заг. ред. К. Заяц, Є. Зарахов]. – Харків : Харків. правозахис. група, 2023. – 61 с. *Шифр зберігання в Бібліотеці: В83119* Зазначено, що після початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну 24 лютого 2022 р., Харківська правозахисна група (ХПГ) розпочала активний збір та аналіз інформації щодо скоєння воєнних злочинів з метою їх подальшого документування у власній базі даних, а також зосередилася на юридичному супроводі постраждалих від воєнних злочинів осіб на національному та міжнародному рівнях. У поданні ХПГ подано інформацію про злочинні діяння, скоєні РФ під час повномасштабної війни в Україні, маючи на меті переконати Прокурора Міжнародного кримінального суду (МКС) в необхідності перекваліфікації відкритого провадження зі ст. 8 «Воєнні злочини» Римського статуту (РС) щодо примусової депортації українських дітей на п. Е. ст. 6 «Геноцид» РС.

54. **Лубінець Д. Щорічна доповідь про стан додержання та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні у 2023 році** [Електронний ресурс] / Уповноважений Верхов. Ради України з прав людини [Дмитро Лубінець]. – [Київ], 2024. – 340 с. – Режим доступу: https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/%D0%A9%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B0_%D0%B4%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D1%8C_%D0

[%A3%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D0%B7%D0%B0_2023_%D1%80%D1%96%D0%BA.pdf](#) – Назва з екрана. – Дата публікації:

[квітень, 2024]. *Доповідь включає, зокрема, такі розділи (підрозділи): **Рік діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини; Реалізація Формули миру** (військовополонені; цивільні особи, позбавлені свободи внаслідок збройної агресії проти України (незаконно утримувані особи); депортовані та примусово переміщені особи); **Права громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України** (ВПО; особи, які проживають у районах проведення бойових дій; громадяни України на ТОТ; особи, які стали особами з інвалідністю внаслідок поранень чи інших ушкоджень здоров'я, отриманих від вибухових речовин, боєприпасів і військового озброєння; особи, зниклі безвісти за особливих обставин); **Права людини в секторі безпеки та оборони** (військовозобов'язані, особовий склад органів сектора безпеки й оборони та члени їх родин; члени родин зниклих безвісти та загиблих Захисників і Захисниць); **Права дитини** (право на життя і здоровий розвиток дитини; право дитини на виховання в родині; захист дитини від усіх форм фізичного та психологічного насильства, образи чи зловживань; забезпечення права дітей на освіту); **Інформаційні права** (захист персональних даних; право на інформацію) тощо.*

55. **Максименко О. С. Пряма мова. Хроніки захисту** : [12 історій військових, запис. на фронт. дорогах і бездоріжжях] / Олена Сергіївна Максименко ; [іл. Є. Варави ; авт. фото О. Максименко]. – Харків : Vivat, 2024. – 238 с. : фотоіл. **Шифр зберігання в Бібліотеці: A830230** До збірки увійшли історії людей різної статі, віросповідання, національності, різного фаху і віку, але зі спільним знаменником у цінностях і меті. Дехто з них звично продовжує свою боротьбу на фронті, наближаючи одну на всіх перемогу. Декого з них вже немає в живих, але їхні історії, безцінні волокна загального полотна, мають жити вічно.

56. **Пономарьов Є. О. Щоденник війни: «окопні будні»** / Євген Олегович Пономарьов. – Кропивницький : Лисенко В. Ф., 2023. – 127 с., [2] арк. фотоіл. : іл., фотоіл. **Шифр зберігання в Бібліотеці: A830198** Книжка написана вояком Євгеном Пономарьовим (1993 - 2023), який із першого дня повномасштабного вторгнення і до останньої хвилини свого молодого життя був на війні. Він розповів про танки і цигарки, квадрокоптери й кошенят, героїзм і непереборні страхи, про славу і ганьбу, весілля і похорон, військову майстерність і злочинну недолугість, подвиги і вміння «відкосити».

57. **760 днів повномасштабної війни в Донецькій області (крім м. Маріуполя): узагальнення подій** [Електронний ресурс] / [Укр. Гельсін. спілка з прав людини]. – [Краматорськ], 2024. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://www.helsinki.org.ua/articles/760-dniv-povnomasshtabnoi-viyny-v-donetskiy-oblasti-krim-m-mariupolia-uzahalnennia-podiy/>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 13.04.2024. Подано узагальнену інформацію, зібрану приймальнями Української Гельсінської спілки з прав людини (УГСПЛ) у Донецькій області у межах глобальної ініціативи «[Трибунал для Путіна](#)» («T4P») про ймовірно скоєні окупантами міжнародні злочини (геноцид, злочини проти людяності, воєнні злочини) на території Донецької області (крім м. Маріуполь) за 760 днів (24.02.2022 – 24.03.2024) повномасштабної російської агресії проти України. Задokumentовано та внесено до бази даних 6689 епізодів.

58. **760 днів повномасштабної війни в Чернігівській області: узагальнення подій** [Електронний ресурс] / [ГО «МАРТ», Громад. спілка «Освіт. дім прав людини в Чернігові»]. – [Чернігів], 2024. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://www.helsinki.org.ua/articles/760-dniv-povnomasshtabnoi-viyny-v-chernihivskiy-oblasti-uzahalnennia-podiy/> – Назва з екрана. – Дата публікації: 12.04.2024. Українською Гельсінської спілкою з прав людини (УГСПЛ) подано узагальнену інформацію, зібрану ГО «МАРТ» спільно з Громадською спілкою «Освітній дім прав людини в Чернігові», у межах

глобальної ініціативи «[Трибунал для Путіна](#)» («Т4Р») про ймовірно скоєні окупантами міжнародні злочини (геноцид, злочини проти людяності, воєнні злочини) на території Чернігівської області за 760 днів (24.02.2022 – 24.03.2024) повномасштабної російської агресії проти України. Задokumentовано та внесено до бази даних 4235 епізодів.

59. **У тінях війни** : [зб. есе та інтер'ю бійців 241-ої бригади ТрО / авт. текстів: І. Жалоба, О. Солонько, А. Флора ; уклад. О. Солонько]. – Харків : АССА, 2023. – 93, [2] с. : фотоіл. **Шифр зберігання в Бібліотеці: А830311** Зібрано есе та інтерв'ю бійців 241-ої бригади ТрО, які стали на захист Києва та України 25 лютого 2022 р., – їхні особисті історії та роздуми над питаннями, які зринули перед кожним громадянином України із початком відкладеної війни за незалежність: «Що таке війна?», «За що я воюю?», «Чому саме Донбас став однією з головних арен зіткнення?», «Чи чекають на повернення України люди на окупованих територіях?», «Якою ми хочемо бачити повоєнну Україну?».

60. **Чернінька О. Лемберг: мамцю, ну не плач** : [коротка проза] / Олена Чернінька. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2024. – 222, [1] с. **Шифр зберігання в Бібліотеці: А830164** Книга Олени Чернінької – це розповідь мами про сина, який пропав безвісти біля Бахмута в ніч з 19 на 20 травня 2023 р. Вона ділиться досвідом переживання, болю, переосмислення, пошуку сенсів, світла і віри. Михайло (позивний Лемберг) – представник нового покоління українців, для яких Україна – не просто слово, моральні цінності – не порожній звук, а життєвий принцип. Лемберг пішов на війну добровольцем, взявши до рук зброю замість улюбленої роботи. Видання присвячено пам'яті усіх добровольців, які пішли захищати Україну в загарбницькій війні з РФ, а також їхнім рідним.

**Підготовлено Відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого
Відповідальний за випуск Н. Я. Зайченко
21 квітня 2024 р.**